

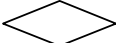

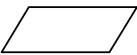
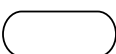
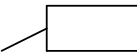
Mogelijke bestemmingen van categorie 1, 2 en 3 materiaal en de daarbij horende verdeling van de bevoegdheden over de gewestelijke en federale overheidsdiensten

I. Algemeen

Verordening (EG) nr. 1774/2002 legt afhankelijk van de risicocategorie waartoe de dierlijke bijproducten behoren, beperkingen op voor het mogelijk gebruik. Naargelang het risico dat aan de dierlijke bijproducten verbonden is, worden deze onderverdeeld in drie categorieën (categorie 1, 2 en 3), waarbij categorie 1 materiaal, het materiaal omvat dat het hoogste risico inhoudt. Welke dierlijke bijproducten vallen onder categorie 1, 2 en 3 materiaal is terug te vinden in respectievelijk artikel 4, 5 en 6 van Verordening (EG) nr. 1774/2002.

Het doel van dit document is om via schematische voorstellingen de mogelijke bestemmingen van de dierlijke bijproducten voor de verschillende risicocategorieën alsook de daarbij horende verdeling van de bevoegdheden tussen de gewestelijke en federale overheidsdiensten te verduidelijken. Figuren 1, 2 en 3 geven voor de drie verschillende categorieën dierlijke bijproducten een overzicht van de verschillende mogelijke bestemmingen en de daarbij horende verdeling van de bevoegdheden tussen de federale en gewestelijke overheden. In de figuren zijn de bevoegdheden van de gewestelijke overheden, de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (de FOD) en het Federaal Agentschap voor Veiligheid van de Voedselketen (het Agentschap) weergegeven in respectievelijk groen, geel en rood. Dezelfde keurverdeling werd gehanteerd in tabel 1, dewelke een overzicht geeft van de verschillende types intermediaire bedrijven en opslagbedrijven.

Volgende symbolen werden gehanteerd in de figuren 1, 2 en 3:

	Beslissing		Erkenning overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1774/2002
	Gebruik waarvoor een toelating vereist is overeenkomstig artikel 23 van Verordening (EG) nr. 1774/2002		
	Ander gebruik (opmerking: symbool enkel in kleur opgevuld indien het gebruik onder het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 1774/2002 valt)		
	Bijkomende voorwaarde		

Momenteel bestaat er nog enige onduidelijkheid over waar het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 1774/2002 stopt. Figuren 1, 2 en 3 geven de visie weer van het Agentschap welke gebaseerd werd op het Verslag van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over de door de lidstaten genomen maatregelen om te voldoen aan Verordening (EG) nr. 1774/2002 (Brussel, 21.10.2005 COM(2005) 521) en een door de Europese Commissie opgestelde leidraad "Interpretation of Regulation 1774/2002/EC - Questions arising from FVO inspections to member states (2004-2005)".

Het doel van Verordening (EG) nr. 1774/2002 is ervoor te zorgen dat dierlijke bijproducten zodanig worden verwerkt en behandeld dat het risico voor menselijke en dierlijke gezondheid wordt geminimaliseerd. Eenmaal de dierlijke bijproducten als dusdanig zijn verwerkt/behandeld is er minder nood aan verdere controles. Er zijn echter uitzonderingen voor producten zoals o.a. verwerkte dierlijke eiwitten en gesmolten vetten waar geen verdere behandeling/verwerking vereist is maar waar het behoud van traceerbaarheid belangrijk is ten einde ervoor te zorgen dat de producten uitsluitend voor het toegelaten gebruik worden gebruikt.

Voor verwerkte dierlijke eiwitten en bepaalde andere verwerkte dierlijke bijproducten van bijlage VII van Verordening (EG) nr. 1774/2002 wordt het gebruik in veevoeder beperkt door Verordening (EG) nr. 999/2001. Bedrijven die deze verwerkte dierlijke bijproducten gebruiken voor de vervaardiging van veevoerders (uitgezonderd voeder voor pelsdieren) hebben een erkenning en/of toelating nodig overeenkomstig Verordening (EG) nr. 999/2001. Bovendien dient elke inrichting die enigerlei activiteit in de stadia van productie, be- of verwerking, opslag, vervoer of distributie van diervoeders uitvoert minstens geregistreerd te zijn overeenkomstig Verordening (EG) nr. 183/2005. Geen bijkomende erkenning overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1774/2002 is vereist. Tijdens het transport van de verwerkte dierlijke bijproducten naar het voederbedrijf dient wel voldaan te worden aan de bepalingen van Verordening (EG) nr. 1774/2002.

Voor gesmolten vet wordt de transformatie in het oleochemisch bedrijf beschouwd als het eindpunt d.w.z. geen verdere behandeling/verwerking is vereist. Voor vetderivaten bekomen uit categorie 2 gesmolten vet wordt het gebruik echter beperkt door Verordening (EG) nr. 1774/2002. Het behoud van traceerbaarheid is belangrijk teneinde ervoor te zorgen dat de vetderivaten uitsluitend voor het toegelaten gebruik worden gebruikt. Teneinde de traceerbaarheid te garanderen dient tijdens het transport van deze vetderivaten voldaan te worden aan de bepalingen van Verordening (EG) nr. 1774/2002.

II. Mogelijke bestemmingen categorie 1 materiaal

Algemeen kan gesteld worden dat er voor niet verwerkt categorie 1 materiaal slechts twee mogelijke bestemmingen zijn, nl.:

- 1) rechtstreeks als afval worden verwijderd door verbranding in een door de bevoegde gewestelijke overheid erkende verbrandingsinstallatie, of
- 2) worden verwerkt in een door de bevoegde gewestelijke overheid erkend categorie 1 verwerkingsbedrijf.

De verwerkte producten bekomen na verwerking in een categorie 1 verwerkingsbedrijf kunnen tevens enkel als afval worden verwijderd, nl. door verbranding in een door de bevoegde gewestelijke overheid erkende verbrandingsinstallatie of medeverbrandingsinstallatie.

Op het hierboven vermelde, gelden drie uitzonderingen:

- 1) Kadavers van gezelschapsdieren mogen voor zover de gewestelijke en gemeentelijke overheid dit toestaat rechtstreeks worden verwijderd als afval door begraving.
- 2) Verordening (EG) nr. 878/2004 legt voor een aantal dierlijke bijproducten die als categorie 1 of categorie 2 materiaal zijn ingedeeld een ontheffing vast van de verplichting tot verwijdering als afval of verwerking in respectievelijk een categorie 1 en categorie 2 verwerkingsbedrijf, nl.
 - o huiden en vellen van dieren die behandeld zijn met bepaalde, uit hoofde van Richtlijn 96/22/EG verboden stoffen;
 - o uit categorie 1-materiaal verkregen gesmolten vet dat geproduceerd is met behulp van de in bijlage V, hoofdstuk III, bij Verordening (EG) nr.1774/2002 beschreven methode 1 en dat in het geval het afkomstig is van herkauwers zo gezuiverd is dat het maximumgehalte aan nog resterende onoplosbare onzuiverheden niet meer dan 0,15 gewichtsprocent bedraagt, en daarvan afgeleide producten die ten minste voldoen aan de normen van bijlage VI, hoofdstuk III, bij Verordening (EG) nr. 1774/2002;
 - o ingewanden van herkauwers (met of zonder inhoud);
 - o beenderen en producten uit beenderen, die wervelkolom en schedels bevatten en horens van runderen die van de schedel verwijderd zijn met behulp van een methode waarbij de schedelholte intact blijft.

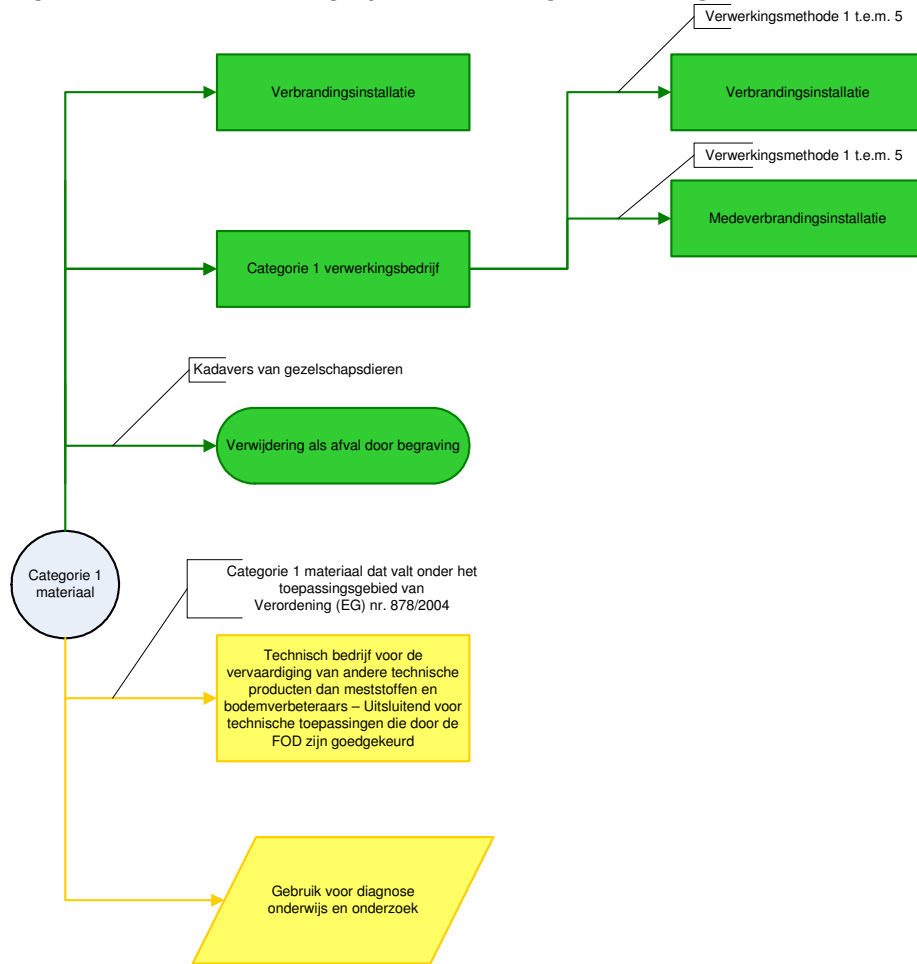
Deze dierlijke bijproducten mogen in een technisch bedrijf erkend door de FOD gebruikt worden voor specifieke technische toepassingen (uitsluitend technische toepassingen die door de FOD zijn goedgekeurd).

De dierlijke bijproducten mogen evenwel niet verkregen zijn van dieren die vermoedelijk met TSE zijn besmet of waarbij de aanwezigheid van een TSE officieel is bevestigd of dieren die in het kader van TSE-uitroeingsmaatregelen zijn gedood.

- 3) Categorie 1 materiaal mag gebruikt worden voor diagnose, onderwijs en onderzoek op voorwaarde dat hiervoor een vergunning werd afgeleverd door de FOD. De vergunning vermeldt het bedrijf waar het gebruik mag plaatsvinden, alsook eventuele bijzondere voorwaarden waaraan het gebruik onderworpen is met name:
 - o het land en productiebedrijf van waaruit de invoer is toegelaten;
 - o de eventuele vereisten voor de denaturatie, het ophalen en het vervoer van de dierlijke bijproducten;

- de bestemming van het materiaal dat niet voor de voorziene doeleinden gebruikt zou worden.

Fig. 1 Overzicht van de mogelijke bestemmingen van categorie 1 materiaal en de daarbij horende bevoegde overheid

III. Mogelijke bestemmingen categorie 2 materiaal

Net als voor categorie 1 materiaal kan algemeen worden gesteld dat voor niet verwerkt categorie 2 materiaal er slechts twee mogelijke bestemmingen zijn, nl.:

- 1) rechtstreeks als afval worden verwijderd door verbranding in een door de bevoegde gewestelijke overheid erkende verbrandingsinstallatie, of
- 2) worden verwerkt in een door de bevoegde gewestelijke overheid erkend categorie 2 verwerkingsbedrijf.

Het verschil met categorie 1 materiaal bestaat erin dat voor verwerkte producten bekomen uit een categorie-2 verwerkingsbedrijf naast verwijdering als afval door verbranding of medeverbranding nog andere bestemmingen zijn toegestaan. De verwerkte producten bekomen uit een categorie 2 verwerkingsbedrijf kunnen:

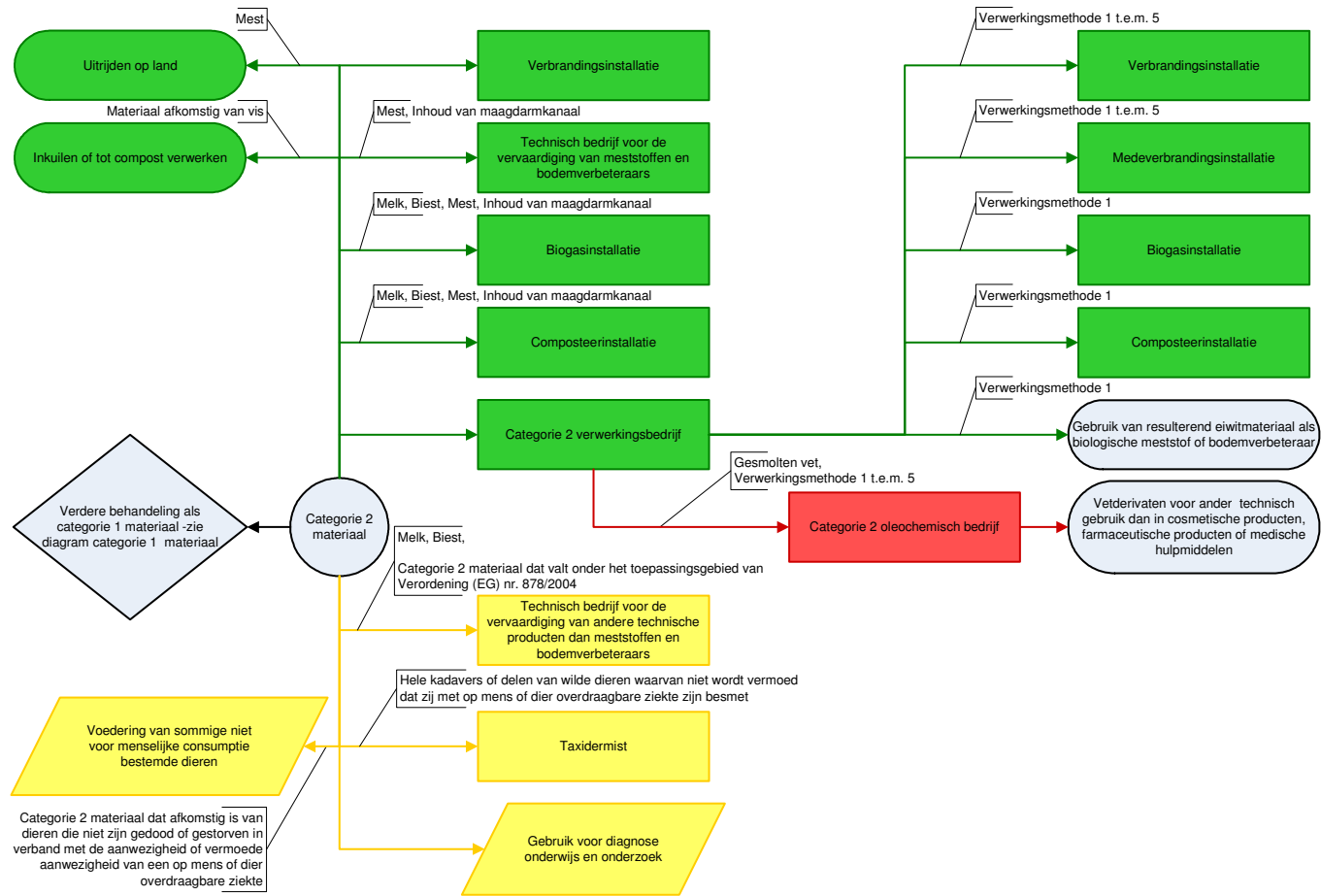
- 1) indien de dierlijke bijproducten verwerkt werden volgens één van de methoden 1 t.e.m. 5 van Verordening (EG) nr.1774/2002, als afval worden verwijderd in een door de bevoegde gewestelijke overheden erkende verbrandings- of medeverbrandingsinstallatie. Indien het gesmolten vet betreft is daarnaast een verdere verwerking tot vetderivaten in een door het Agentschap erkend categorie 2 oleochemisch bedrijf mogelijk. De aldus bekomen vetderivaten mogen uitsluitend gebruikt worden voor de vervaardiging van andere technische producten dan cosmetische en farmaceutische producten of medische hulpmiddelen.
- 2) indien de dierlijke bijproducten verwerkt werden volgens methode 1 van Verordening (EG) nr. 1774/2002, verder worden verwerkt in een door de bevoegde gewestelijke overheden erkende biogas- of composteerinstallatie. Het resulterend eiwitmateriaal kan tevens gebruikt worden als biologische meststof of bodemverbeteraar.

Op het hierboven vermelde gelden een aantal uitzonderingen:

- 1) Voor een aantal welbepaalde types van categorie 2 materiaal staat Verordening (EG) nr. 1774/2002 nog andere mogelijke specifieke bestemmingen toe. Een overzicht van deze types en de daarbij horende mogelijke bestemmingen is weergegeven in figuur 2. Het betreft:
 - o hele kadavers of delen van wilde dieren, waarvan niet wordt vermoed dat zij met op mens of dier overdraagbare ziekte zijn besmet,
 - o melk en biest,
 - o mest en inhoud van het maagdarmkanaal gescheiden van het maagdarmkanaal,
 - o materiaal afkomstig van vis.
- 2) Verordening (EG) nr. 878/2004 legt voor een aantal dierlijke bijproducten die als categorie 1 of categorie 2 materiaal zijn ingedeeld, een ontheffing vast van de verplichting tot verwijdering als afval of verwerking in respectievelijk een categorie 1 en categorie 2 verwerkingsbedrijf, (voor een opsomming zie II "Mogelijke bestemmingen categorie 1 materiaal"). Deze dierlijke bijproducten mogen in een technisch bedrijf erkend door de FOD gebruikt worden voor specifieke technische toepassingen (uitsluitend technische toepassingen die door de FOD zijn goedgekeurd).

- 3) Categorie 2 materiaal mag gebruikt worden voor diagnose, onderwijs en onderzoek op voorwaarde dat hiervoor een vergunning werd afgeleverd door de FOD. De vergunning vermeldt het bedrijf waar het gebruik mag plaatsvinden, alsook eventuele bijzondere voorwaarden waaraan het gebruik onderworpen is met name:
- het land en productiebedrijf van waaruit de invoer is toegelaten;
 - de eventuele vereisten voor de denaturatie, het ophalen en het vervoer van de dierlijke bijproducten;
 - de bestemming van het materiaal dat niet voor de voorziene doeleinden gebruikt zou worden.
- 4) Bepaalde types categorie 2 materiaal mogen op voorwaarde dat ze afkomstig zijn van dieren die niet zijn gedood of gestorven in verband met de aanwezigheid of de vermoede aanwezigheid van een op mens of dier overdraagbare ziekte worden gebruikt voor de voeding van niet voor menselijke consumptie bestemde dieren, nl.
- dieren uit dierentuinen of circussen,
 - reptielen en roofvogels andere dan dieren uit dierentuinen of circussen,
 - pelsdieren,
 - wilde dieren waarvan het vlees niet voor menselijk consumptie bestemd is,
 - honden in erkende kennels of honden voor de drijfjacht die deel uitmaken van een erkende jachthondenmeute,
 - maden voor gebruik als visaas.
- De registraties/machtigingen van gebruikers en verzamelcentra vallen onder de bevoegdheid van de FOD.

Fig. 2 Overzicht van de mogelijke bestemmingen van categorie 2 materiaal en de daarbij horende bevoegde overheid

IV. Mogelijke bestemmingen categorie 3 materiaal

Voor niet-verwerkt categorie 3 materiaal zijn er verschillende mogelijke bestemmingen:

- 1) rechtstreeks als afval worden verwijderd door verbranding in een door de bevoegde gewestelijke overheid erkende verbrandingsinstallatie, of
- 2) worden gebruikt als grondstof in een technisch bedrijf voor de vervaardiging van technische producten (afhankelijk van de aard van de technische producten dient het bedrijf erkend te worden door de gewestelijke overheden of de FOD), of
- 3) worden verwerkt in een door de gewestelijke overheden erkend biogas- of composteerinstallatie, of
- 4) worden verwerkt in een door de bevoegde gewestelijke overheid erkend categorie 3 verwerkingsbedrijf, of
- 5) worden gebruikt als grondstof in een door het Agentschap erkend bedrijf voor de productie van voeder voor gezelschapsdieren met inbegrip van hondenkluiwen.

De verwerkte producten bekomen uit een categorie 3 verwerkingsbedrijf kunnen

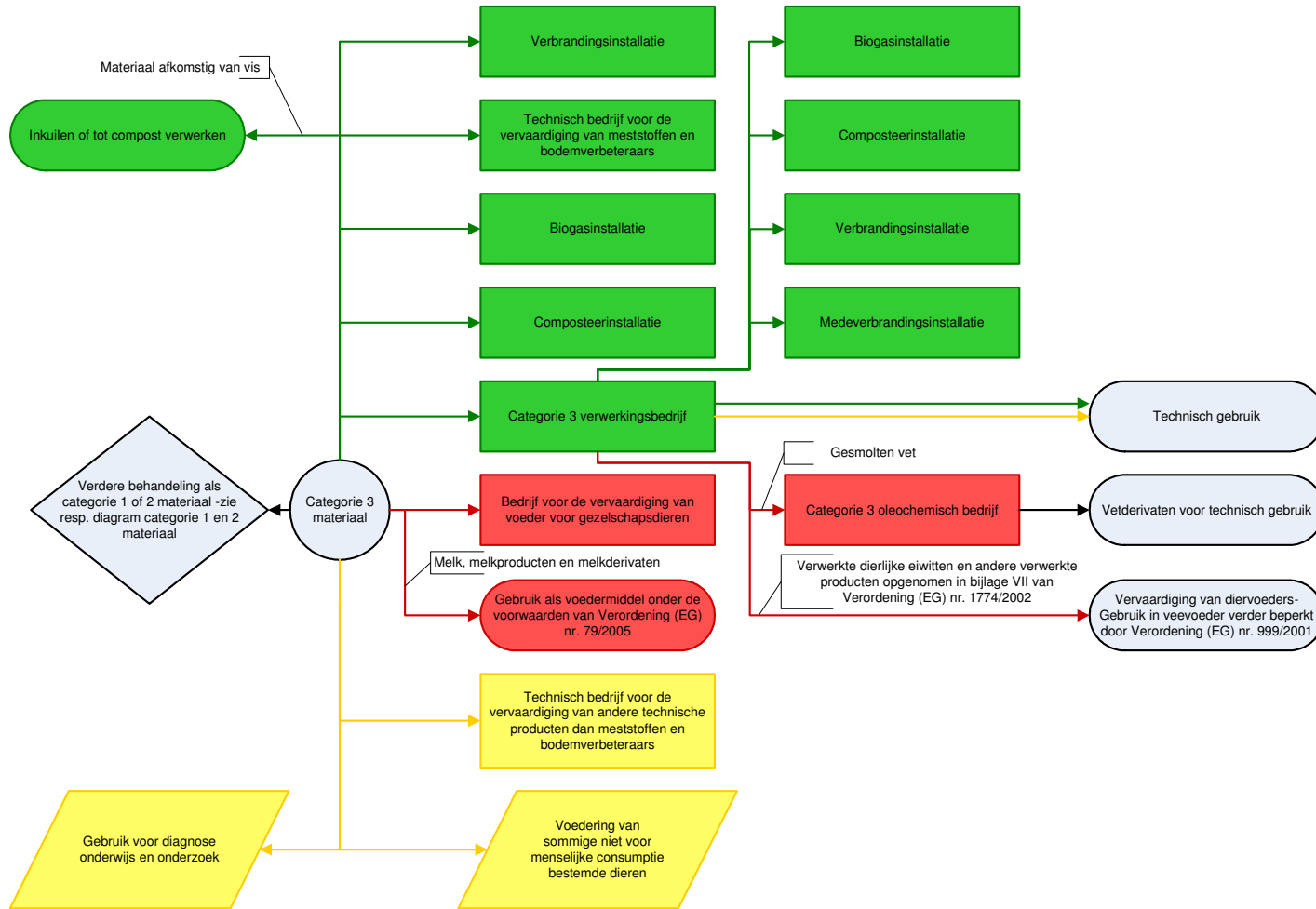
- 1) gebruikt worden voor technische toepassingen, of
- 2) indien het gesmolten vet betreft, in een door het Agentschap erkend categorie 3 oleochemisch bedrijf verder worden verwerkt tot vetderivaten bestemd voor technisch gebruik. (In tegenstelling tot uit categorie 2 materiaal bekomen vetderivaten mogen uit categorie 3 materiaal bekomen vetderivaten wel gebruik worden in cosmetische en farmaceutische producten of medische hulpmiddelen), of
- 3) indien het verwerkte dierlijke eiwitten betreft of andere verwerkte producten opgenomen in en verwerkt volgens bijlage VII van Verordening (EG) nr.1774/2002, gebruikt worden voor de vervaardiging van diervoeders. Het gebruik van deze verwerkte producten in veevoeders (uitgezonderd voeder voor pelsdieren) wordt in het kader van de TSE bestrijding beperkt door Verordening (EG) nr.999/2001, of
- 4) als afval worden verwijderd in een door de bevoegde gewestelijke overheden erkende verbrandings- of medeverbrandingsinstallatie, of
- 5) verder worden verwerkt in een door de bevoegde gewestelijke overheden erkende biogas- of composteerinstallatie.

Op het hierboven vermelde gelden een aantal uitzonderingen:

- 1) materiaal afkomstig van vis kan tevens worden ingekuild of tot compost worden verwerkt overeenkomstig door de Europese Unie vast te leggen voorschriften.
- 2) melk, melkproducten en melkderivaten kunnen onder de voorwaarden van Verordening (EG) nr. 79/2005 rechtstreeks gebruikt worden als voedermiddel.
- 3) categorie 3 materiaal mag gebruikt worden voor diagnose, onderwijs en onderzoek op voorwaarde dat hiervoor een vergunning werd afgeleverd door de FOD. De vergunning vermeldt het bedrijf waar het gebruik mag plaatsvinden, alsook eventuele bijzondere voorwaarden waaraan het gebruik onderworpen is met name:
 - o het land en productiebedrijf van waaruit de invoer is toegelaten;
 - o de eventuele vereisten voor de denaturatie, het ophalen en het vervoer van de dierlijke bijproducten;
 - o de bestemming van het materiaal dat niet voor de voorziene doeleinden gebruikt zou worden.

- 4) Bepaalde types categorie 3 materiaal mogen worden gebruikt voor de voeding van niet voor menselijke consumptie bestemde dieren nl.
- dieren uit dierentuinen of circussen,
 - reptielen en roofvogels andere dan dieren uit dierentuinen of circussen,
 - pelsdieren,
 - wilde dieren waarvan het vlees niet voor menselijk consumptie bestemd is,
 - honden in erkende kennels of honden voor de drijfjacht die deel uitmaken van een erkende jachthondenmeute,
 - maden voor gebruik als visaas.
- De registraties/machtigingen van gebruikers en verzamelcentra vallen onder de bevoegdheid van de FOD.

Fig. 3 Overzicht van de mogelijke bestemmingen van categorie 3 materiaal en de daarbij horende bevoegde overheid

IV. Tijdelijke opslag en/of hanteren van niet verwerkte en verwerkte dierlijke bijproducten

Ten einde de schema's niet te overladen werden de intermediaire bedrijven (tijdelijke opslag en/of hanteren van niet verwerkte dierlijke bijproducten) en de opslagbedrijven (opslag van verwerkte dierlijke bijproducten) niet opgenomen in figuur 1, 2 en 3.

Figuur 4 verduidelijkt waar deze intermediaire bedrijven en opslagbedrijven in de schema's dienen gesitueerd te worden. Tabel 2 geeft een overzicht van de verschillende types intermediaire en opslagbedrijven, alsook de daarbij horende bevoegde overheden.

Niet verwerkte dierlijke bijproducten (met uitzondering van mest) mogen alleen worden verzameld, opgeslagen en gehanteerd in hiertoe erkende intermediaire bedrijven onder de voorwaarden die zijn vastgelegd voor de risicocategorie waartoe ze behoren of onder de voorwaarden die zijn vastgelegd voor een hogere risicocategorie; als gevolg daarvan behoort het materiaal echter tot die hogere risicocategorie.

Intermediaire categorie 1 of categorie 2 bedrijven zijn bedrijven waar respectievelijk niet verwerkt categorie 1 en 2 materiaal wordt gehanteerd en/of tijdelijk opgeslagen met het oog op verder vervoer naar de eindbestemming en waar bepaalde voorbereidende activiteiten, zoals het verwijderen van huiden en het verrichten van keuringen na de slacht kunnen plaatsvinden.

Intermediaire categorie 3 bedrijven zijn bedrijven waar niet verwerkt categorie 3 materiaal wordt gesorteerd en/of versneden en/of gekoeld of diepgevroren in blokken en/of tijdelijk opgeslagen met het oog op verder vervoer naar de eindbestemming.

Algemeen kan gesteld worden dat de intermediaire bedrijven vallen onder de bevoegdheid van de gewestelijke overheden, met uitzondering van:

- 1) intermediaire bedrijven die uitsluitend dierlijke bijproducten verzenden naar technische bedrijven die andere technische producten vervaardigen dan meststoffen en bodemverbeteraars; deze intermediaire bedrijven vallen onder de bevoegdheid van de FOD.
- 2) intermediaire bedrijven die uitsluitend dierlijke bijproducten verzenden naar bedrijven die diervoeders vervaardigen; deze intermediaire bedrijven vallen onder de bevoegdheid van het Agentschap.

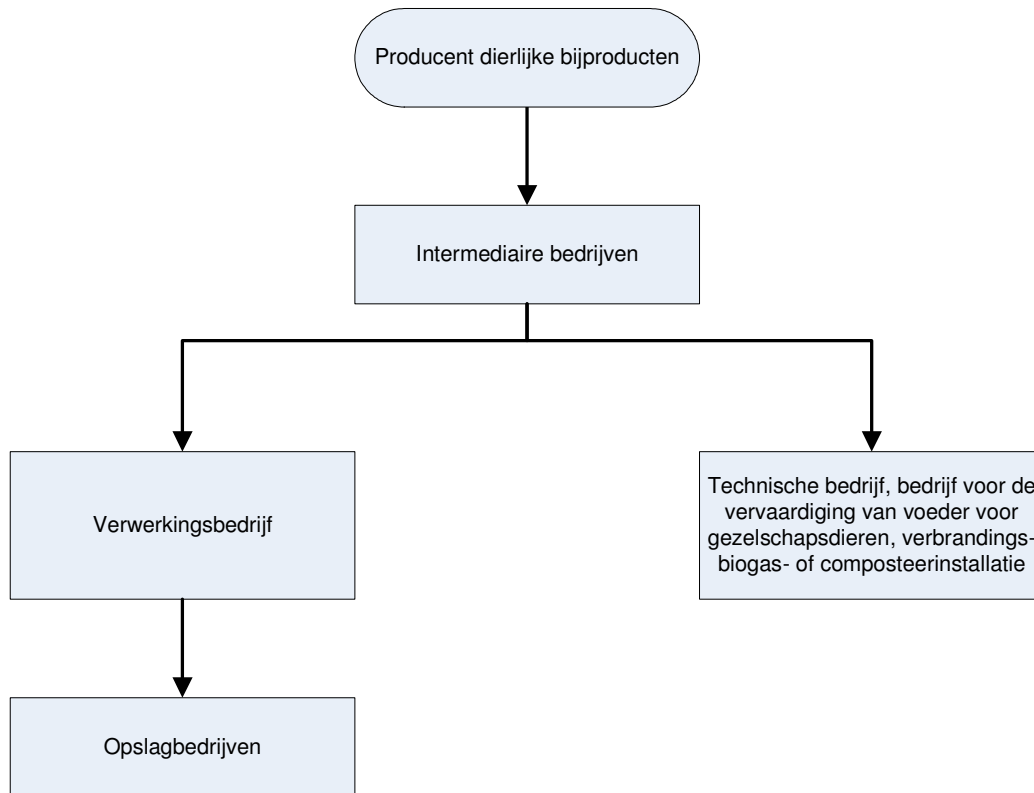
Verwerkte dierlijke bijproducten mogen alleen worden verzameld en opgeslagen in hiertoe erkende opslagbedrijven onder de voorwaarden die zijn vastgelegd voor de risicocategorie waartoe ze behoren of onder de voorwaarden die zijn vastgelegd voor een hogere risicocategorie; als gevolg daarvan behoren de verwerkte producten echter tot die hogere risicocategorie.

Algemeen kan gesteld worden dat de opslagbedrijven vallen onder de bevoegdheid van de gewestelijke overheden, met uitzondering van:

- 1) opslagbedrijven die uitsluitend verwerkte dierlijke bijproducten verzenden naar bedrijven die diervoeders vervaardigen; deze opslagbedrijven vallen onder de bevoegdheid van het Agentschap.
- 2) opslagbedrijven die uitsluitend gesmolten vetten verzenden naar oleochemische bedrijven; deze opslagbedrijven vallen onder de bevoegdheid van het Agentschap.
- 3) opslagbedrijven die uitsluitend verwerkte dierlijke bijproducten verzenden naar bedrijven die andere technische producten vervaardigen dan meststoffen en

bodemverbeteraars; deze opslagbedrijven vallen onder de bevoegdheid van de FOD.

Figuur 4 Situering intermediaire bedrijven en opslagbedrijven

Tabel 1 Overzicht van de verschillende types intermediaire en opslagbedrijven en de daarbij horende bevoegde overheden

	Categorie	Type bedrijf	Erkend door:
Niet-verwerkt materiaal	Categorie 1	Intermediaire categorie 1 bedrijf	gewestelijke overheden, of indien het een bedrijf betreft dat het materiaal uitsluitend verzendt naar technische bedrijven die ander technische producten vervaardigen dan meststoffen en bodemverbeteraars, de FOD
	Categorie 2	Intermediaire categorie 2 bedrijf	gewestelijke overheden, of indien het een bedrijf betreft dat het materiaal uitsluitend verzendt naar technische bedrijven die ander technische producten vervaardigen dan meststoffen en bodemverbeteraars, de FOD
	Categorie 3	Intermediaire categorie 3 bedrijf	gewestelijke overheden, of indien het een bedrijf betreft dat het materiaal uitsluitend verzendt naar bedrijven voor de productie van diervoeders, het Agentschap, of indien het een bedrijf betreft dat het materiaal uitsluitend verzendt naar technische bedrijven die ander technische producten vervaardigen dan meststoffen en bodemverbeteraars, de FOD
Verwerkt materiaal	Categorie 1	Categorie 1 opslagbedrijf	gewestelijke overheden
	Categorie 2	Categorie 2 opslagbedrijf	gewestelijke overheden, of indien het een bedrijf betreft dat uitsluitend gesmolten vetten van categorie 2 verzendt naar categorie 2 oleochemisch bedrijven, het Agentschap
	Categorie 3	Categorie 3 opslagbedrijf	gewestelijke overheden, of indien het een bedrijf betreft dat uitsluitend verwerkte dierlijke bijproducten verzendt naar bedrijven voor de vervaardiging van diervoeders of dat uitsluitend gesmolten vetten van categorie 3 verzendt naar een categorie 3 oleochemisch bedrijf, het Agentschap indien het een bedrijf betreft dat uitsluitend verwerkte dierlijke bijproducten verzendt naar bedrijven die andere technische producten vervaardigen dan meststoffen en bodemverbeteraars, de FOD